

Pelgrim op de dool

Pelgrim op de dool

Luc Abel

2019

Beefcake Publishing

Dit is een waargebeurd autobiografisch verhaal, gezien en beleefd vanuit het standpunt van de schrijver. De namen van personen zijn gewijzigd. Plaatsnamen werden behouden.

Hoofdstuk I

Er is iets.

Ergens is er iets. Ik weet niet wat; ik weet niet waar.

Er ruist iets; er suist iets. Of is het enkel stilte; lange stilte?

Er valt een flauw licht in mijn ogen maar ik zie niets. Zijn mijn ogen gesloten?

Adem ik wel? Ik voel niets. Ik kan me niet bewegen. Ik verroer me niet. Zweef ik? Word ik verplaatst van de ene kant naar de andere? Drijf ik? Ik voel geen koude, geen warmte.

Er is iets met mijn keel. Ik voel iets dat er normaal niet zit. Ik wil mijn ogen openen maar mijn oogleden reageren niet.

Schokken op de rails, schokken in een trein.

Ik wil in iets bijten. Ik wil mijn mond openen maar het gaat niet...

Ergens hoor ik geluid. Zingen? '... ga een beetje water...'

En weer schokken in een trein, denderen op de rails.

Dan hoor ik stilletjes ademen. Dat ben ik. Ik adem, heel erg zwak.

Ik voel het. Er is iets met mijn keel. Net of er iets in steekt.

Daar is die trein weer; ik voel zachtjes het schokken op de rails en hoor het gedender in de verte. Ik rijd naar het zuiden; steeds maar naar het zuiden. Het duurt zo lang.

Ik ben er nu zeker van dat ik adem. Ik voel het zachtjes. Ik heb pijn in mijn keel.

Hé, ik zweef nu toch. Tamelijk snel vlieg ik over groene vlakten en bruine loofbossen. Ik lig op mijn rug en toch zie ik het landschap onder mij. Ik kan alles vanboven zien. Bomen met hun bruine en gele bladeren in de herfst. Ik scheer er rakelings overheen, ik kan de takken bijna aanraken... maar ik kan me niet bewegen.

Er schijnt weer licht en even zijn mijn ogen open. Er beweegt iets vlak bij mij. Een groot gezicht kijkt naar mij.

Naar het zuiden, ik rijd steeds naar het zuiden. Ik lig in de trein en ik rijd naar het zuiden. Altijd maar dat ritmische daveren op de rails. Ik lig niet dwars in de trein zoals in een slaapcouchette, maar

mijn voeten zijn naar voren gericht, naar het zuiden. Ik lig bovenaan tegen het plafond, heb niet veel ruimte.

Ik kan mijn ogen halvelings openen en kijk in dat ernstige gezicht voor mij, of boven mij. Alles is wazig. Ik heb mijn bril niet op. Opnieuw voel ik de pijn in mijn keel en hals en borst.

Ik hoor weer zingen in de verte: ‘... later dan... terug aan... liggen.’ Er klinkt gerinkel. Een bel?

De bomen schuiven onder me door. Dan zweef ik over een kabbelende rivier en boven enkele huizen. Ik vlieg doorheen de flarden witte rook die uit een schouw komen. Ik ruik een houtkachel. Er lopen twee kinderen door een kastanjelaan. Ze schoppen met hun witte laarsjes in de dwarrelende bladeren. Ik kan hun opgewekte kreten horen. Mij zien ze niet. Ik zweef verder over een betonnen brug.

Het gezicht bij mijn hoofd spreekt tegen mij maar ik hoor amper iets, versta niets. Ik kan nauwelijks de lippen zien bewegen. Een lamp schijnt in mijn ogen wanneer het hoofd van me weg beweegt. Ik zie de vage omtrek van een ander gezicht. Ik heb me vergist met dat zingen. Ik heb gewoon stemmen gehoord.

De trein blijft maar doorrijden. Urenlang hoor ik het ritmische geluid van het denderen op de sporen. Steeds verder naar het zuiden. Ik denk dat ik alleen op deze trein lig.

Ik wil in iets bijten. Het kunstlicht is groenachtig koud, schemerdonker. Daar zijn de gezichten weer, met witte kledij. Pijn in mijn keel. Ik kan me in een opwelling half oprichten en kijk om me heen. Achter me staan machines en instrumenten met elektrische draden; veel draden en dikke kabels. Ik probeer stevig te trekken aan de dingen die in mijn mond en keel zitten. Het gezicht houdt me tegen en drukt me zacht weer naar beneden. Ik probeer te spreken en roep vertwijfeld: ‘Een appel, ik wil in een appel bijten!’

Ik laat me vermoeid vallen. Alles draait en vervaagt; er begint iets te suizen. Ik hoor weer het kletteren van de wielen op de sporen. We rijden naar het zuiden. Nog altijd.

Een stad schuift onder me door. Geweldig om zo te kunnen vliegen. Ik zie neonverlichting in rood en blauw. Hoge gebouwen met grote letters 'S P Q...' en een bioscoopzaal. Weer een brede rivier en een park met struiken en kleurige bloemperken. Auto's die langzaam rijden of stilstaan voor verkeerslichten, autobussen. Een blauw flikkerlicht en sirene van een politiewagen.

De witte schorten houden mijn armen vast. Ze willen dat ik stillig. Wat is er eigenlijk aan de hand? Ik zie twee personen in witte kledij. De lichten verblinden me soms. Zonder bril kan ik slechts vaag hun gezichten zien maar ik merk wel dat ze ernstig kijken en naarstig bezig zijn ergens aan mijn mond of borst.

Ik vlieg verder over de stad en zie nu een haven met kleine en grote boten. Ik zie een man in een regenjas op de kade staan. Hij zwaait eenzaam naar een langzaam wegvarende boot. Stilletjes zweef ik naar die man, ik herken hem als een oude bekende, en meteen ben ik zelf die man. Ik kijk door zijn ogen. Ik zwaai naar de boot en zie dat er op dat schip in de verte ook iemand staat te wuiven. Een zwierend silhouet. Afscheid nemend. Langzaam glijdt de boot verder weg, maar ik blijf zwaaien. Mijn arm raakt vermoeid en ik krijg het koud. De boot is zo ver weg dat zwaaien geen zin meer heeft. Ik ga op een ijzeren aanmeerpaal zitten. Ik stijg omhoog en zie mezelf zitten vanuit de hoogte. Met die beige regenjas op die zwarte paal, in contrast met de glimmende kasseien. Ik zoom uit en vlieg weer verder over het water, boven die wegvarende boot en over nog andere schepen die steeds maar kleiner worden naargelang ik hoger kom en verder ga van de havenstad. Alleen nog water, zee, wolken, lucht...

Dat duurt zo uren, urenlang. Alleen zee en lucht.

Ik hoor stemmen en het lukt me mijn ogen te openen. De situatie is anders. Er schijnt nu daglicht door een raam. Ik adem moeilijk. Ik voel een doffe pijn in mijn keel, neus en mond. Ik probeer daar te tasten maar ik kan mijn arm niet bewegen. Ik kan wel kracht zetten maar kan geen vin verroeren. Mijn arm is vastgebonden. En dat doet pijn. Ik begin in het ijle te roepen: 'Aah...'

Ik schrik een beetje van mijn eigen schreeuw. Ik krijg geluid uit mijn keel!

Ik kreun verder: ‘Aah... h’m... ah.’

Ik hoor een stem. Ik hoor voetstappen. Er komt iemand mijn richting uit.

‘H’m...’

‘Luc’, zegt iemand zachtjes.

Men kent mijn naam hier!

‘Wat is er gebeurd?’, kreun ik.

‘Luc, je ligt hier in de kliniek.’

‘Wat is er gebeurd?’

De verpleegster aarzelt even, maar antwoordt niet.

‘Wat is er gebeurd?’, vraag ik opnieuw met enige inspanning. Ik ruk nogmaals aan mijn armen en zink dan weer weg in een zwarte slaap.

Ik beweeg heel stilletjes naar beneden, zoals in een trage lift. Mijn bed zakt langzaam naar onderen, centimeter voor centimeter, in een soort nauwe koker of zwarte put. Liggend op mijn rug, heel langzaam naar beneden, steeds dieper, rustig, langzaam, centimeter voor centimeter.

Soldaten trekken in groepen over de heuvels, eskadron na eskadron. Sommigen mooi in rijen, anderen wat door mekaar lopend. Ik kan hun zwarte pluimhelmen zien. Ze hebben lange, blauwe jassen aan met een witte kraag. Daaronder dragen ze hoge laarzen. De meesten hebben lange, smalle geweren met een lange bajonet. Een voor een trekken ze voorbij. Af en toe passeert een paard met soms ook nog een kar. Dan weer tientallen en tientallen soldaten. Niet allemaal dragen ze een ransel. Traag trekken ze voorbij, links van me. Ze komen en gaan voorbij maar ik kijk enkel in de richting waaruit ze komen. Ik kan mijn hoofd niet bewegen in de richting die ze gaan.

Er steekt een buisje in mijn neus. Ik lig in de kliniek.

‘Zuster, zuster...?’, roep ik. En na een tijdje nog eens. Ik voel dat mijn polsen nog steeds vastgebonden zijn. ‘Zuster!’

Ik sakker: ‘Nu lig ik hier in de kliniek van Duffel, vastgebonden!’

Ik hoor in de verte weer een stem.

‘Zuster...?’, en ik hoor voetstappen die in mijn richting komen. In mijn rechterooghoek zie ik vaag een persoon opdagen.

‘Zuster, wat is er gebeurd?’

Een verpleegster spreekt: ‘Zeg Luc, ik ben geen nonneke, hè. Zeg maar Ann tegen mij.’

‘Waarom lig ik hier in Duffel?’

‘Luc, je ligt hier in de kliniek van Bonheiden. Het is nu maandagmorgen. Gaat het al wat beter? Heb je nog pijn?’

‘Ja, in mijn keel’, kreun ik. ‘En mijn handen... maak mijn handen los.’

‘Nee, Luc, want dan ga je weer alles kapottrekken. Blijf nog maar rustig liggen. Straks komt de dokter.’

‘Maak mijn handen toch los’, klaag ik. ‘Zuster, maak ze los.’

‘Mijn naam is Ann. Blijf nog maar rustig liggen, het komt wel goed’, zegt de verpleegster bemoedigend en haar voetstappen sterven weg.

‘Zuster...’, roep ik nog eens.

‘Ann!’, probeer ik te roepen maar met eenlettergrepige namen kun je moeilijk hard roepen. ‘Nu lig ik hier vastgebonden in de kliniek van Duffel’, klaag ik. ‘Vastgebonden in Duffel...’

Ik wil me op mijn zijde draaien maar dat kan niet gezien mijn polsen vastgebonden zijn. Ik ruk een beetje met mijn armen.

‘Ann, maak me los. Ann, alsjeblieft, maak mijn armen los...’

De militairen komen weer voorbij. Een processie van duizenden soldaten met hun zwarte pluimhelmen en bruine paarden en zwarte karren en blauwe jassen en witte kragen en hier en daar een kanon...

Ik krijg mijn ogen weer eens open en er staat iemand naar mij te kijken. Een persoon die niet beweegt. Ik word een beetje bang. Ik kan amper een gezicht zien. Wie zou dat zijn? Een oudere man.

Hij blijft roerloos naar mij staan kijken. Eigenlijk is hij enkel een schaduw, en het licht is weer veranderd. Ik wil iets vragen maar dan klappen mijn ogen weer dicht...

Ik zak weer langzaam naar beneden. Met het hele bed, langzaam naar beneden. Ik beweeg verder niet, alleen daal ik fijntjes af.

‘Luc,’ spreekt er iemand. Ik kijk weer in een gezicht vlak boven mijn hoofd. Ze glimlacht naar mij en ze draagt een witte schort; weer een verpleegster.

‘Zuster, wat is er gebeurd?’, vraag ik nog eens, maar ze gaat er niet op in.

‘Hoe gaat het? Heb je nog pijn?’

‘Mijn armen, maak mijn armen los?’

Ze denkt even na: ‘Nee, ik kan je polsen niet losmaken, je woelt nog te veel en dan ga je weer alles lostrekken.’

‘Maak mijn armen los’, smeek ik, ‘ze doen zo’n pijn. Ann, alsjeblieft?’

Ze zucht eens diep en denkt weer even na, twijfelt.

‘Ik wil je polsen wel losmaken, maar dan moet je beloven dat je niets meer gaat losrukken. En... Ann is al lang weg’, voegt ze eraan toe. ‘Ik heet Ingrid.’

Ik knik en prevel: ‘Ik blijf stilliggen. Beloofd!’

Ingrid maakt voorzichtig mijn polsen los. Ik kan niet zien waarmee ze vastgebonden waren, met riemen? Of met windels?

Het voelt dadelijk meer relaxed aan, rustiger en mijn armen voelen weer soepel.

‘Blijf zo rustig liggen.’

‘Ja, ... dank je, Ingrid, dank je wel...’

De verpleegster blijft nog even naar mij kijken. Ik durf geen vin te verroeren; ik adem rustig. Mijn keel doet nog pijn en ook in mijn borst voel ik een doffe pijn. Ik zie dat de verpleegster me blijft aankijken en sluit mijn ogen om haar te laten verstaan dat ik nu niet meer zal bewegen. Na een tijdje val ik zo in slaap.

Wanneer ik opnieuw ontwaak, merk ik dat er weer een hele tijd is voorbijgegaan. Het licht is opnieuw anders. Ik word gewaar dat er nu een bed links naast het mijne staat. Er ligt ook iemand in. Ik hoor zwaar ademen en reutelen.

Ik wil even opzij kijken maar ik kan mijn hoofd niet draaien. Ik probeer nogmaals, maar het lukt nog steeds niet. Ik concentreer me om mijn hoofd te draaien: hop!... nu!... met één korte ruk... maar het gaat niet. Ik heb beloofd om mijn armen niet te bewegen maar ik mag me toch op mijn zij draaien, naar links. Ik voel echter dat ik geen enkele kracht heb, dat ik helemaal niets kan verroeren. Hoe ik me ook concentreer en tegen mezelf zeg, 'alléé hop'... het gaat niet. Ik blijf maar naar het plafond kijken, naar een schaduw van een lamp of iets dergelijks. Dan vallen mijn ogen weer toe.

Nu staan er opnieuw twee personen aan mijn bed; dokters? Of verpleegsters? Ze kijken naar mij en overleggen met elkaar maar ik versta er niet veel van. Ik probeer me nog te bewegen, mijn hoofd te draaien of mijn handen te verleggen, maar ik kan niets. Ik wil iets zeggen maar ik krijg geen beweging in mijn mond. Ben ik verlamd? Ik kan nog wel ademen. De verpleegsters maken gebaren en spreken tegen elkaar. Nee, toch geen verpleegsters. De persoon rechts is een man, heeft een zware stem. Links is zeker een vrouw.

Ik begrijp de situatie niet. Het schijnt wel dat het slecht met mij zal aflopen. Ik ben helemaal verlamd en men spreekt al over mijn nakende dood. Ik ga langzaam sterven. Eigenlijk maakt dat me niet bang of droevig. Ik merk wel aan de personen in de ruimte dat ze triest zijn. De verpleegster huilt. Ik zie tranen. Ik zie tranen op haar witte schort ter hoogte van haar boezem. Ik word zelf ook triestig en krijg medelijden met mezelf. Ze huilen om mij. Het is dan toch bijna gedaan met mij. Dan merk ik dat die tranen op die witte schort een rode schijn hebben. Ja, die tranen zijn... bloed! Ik weet nu zeker dat ik langzaam zal sterven. Men kan me niet meer helpen. Het is fataal. Maar ik berust erin. Laat me maar stilletjes doen, laat me maar stilletjes uitdoven.

De vermoedheid overmant me weer en alles wordt donker.

Er rinkelt een telefoon in de verte. De tonen zijn scherp en metaalachtig, het is wellicht een wekker. Of een toeterend alarm? Eigenlijk is het dichtbij. Vlak naast mijn oor. Ik open mijn ogen om te weten te komen wat er gebeurt. Een verpleegster staat links van mij, dichtbij. Zij houdt mijn arm vast. Ik zie dat het licht weer anders is, veel donkerder, wellicht is het nacht. Dan vervaagt alles... Ik weet niet hoeveel tijd er ondertussen verstreken is. Weer hetzelfde schrille signaal en een verpleegster die mijn hand vastneemt. Ze voelt mijn pols. Er zit een band rond mijn bovenarm, waar spanning op komt te staan. Wanneer de verpleegster over mij heen buigt, zie ik dat het niet diegene met de bloedvlekken is. Haar schort is onberispelijk wit. Ze is jonger, heeft kort, zwart haar. Ik ondervind dat ze nerveus is, gespannen. Ze probeert iets te doen en ik denk dat ze me een inspuiting geeft in mijn bovenarm. En ik dommel weer in.

Opnieuw die toeterende wekker, dat alarm. De verpleegster is weer vlak bij mijn gezicht. Ze schudt zenuwachtig haar hoofd, twijfelt onbegrijpend. Neemt weer mijn polsslag, kijkt op haar instrumenten. Ze is ijverig bezig. Ze geeft me opnieuw een spuitje. Weet ze dan niet dat er aan mijn ziekte niets meer te doen valt? Probeert ze mij beter te maken? Gaat ze nog een laatste poging doen mij te redden? Ik ga toch maar gewoon sterven. Ze moet helemaal niet meer panikeren. De verpleegster houdt mijn arm vast en dat voelt rustgevend aan.

‘Luc?’, vraagt ze ongerust maar bemoedigend. ‘Luc toch!’

Ik kan niets zeggen maar ik denk: ‘Maak je geen zorgen, juffrouw; ik ga enkel dood.’ Ze houdt mijn arm vast en weer wordt alles even zwart voor mijn ogen.

Het alarm blijft maar tuten. Dezelfde verpleegster neemt mijn pols en bloeddruk. Ik hoor ook het piepen van mijn hartslag. Ze kijkt weer verschrikt op de apparaten en bezorgd perst ze haar lippen op elkaar. Ze geeft me weer een inspuiting.

‘Juffrouw’, denk ik, ‘je moet er niet mee inzitten. Aan mijn dood is niks gelegen. Ik sterf gewoon. Laat me maar gaan.’

Ze blijft zuchten en mijn arm vasthouden. Ik krijg een soort medelijden met het meisje. Ze probeert mij te helpen, maar voor mij hoeft het niet; ik ga langzaam dood. Ze blijft me bemoedigend aankijken. Ik voel haar warmte door haar hand via mijn arm in mij stromen. Warmte die op liefde lijkt. Heerlijke stroom. Zij doet haar uiterste best om mij erdoor te halen, en mij kan het niet schelen, ik laat me gewoon gaan. Haar sterke levenskracht stroomt gewoon over van haar in mij. Zij wil dat ik beter word. Ik vind dat zo mooi en voel die sterkte, die grote kracht, maar tegelijkertijd voel ik me zo rot, zo ellendig. Ik schaam me dat ik me gewoon laat gaan terwijl zij alles doet om mij erdoor te halen. Zij vecht voor mij. Lieve juffrouw, blijf maar bij mij. Zo kan ik rustig heengaan. Ik hoor het signaal van de monitor uitsterven en alles vervaagt... Maar het getoeter is er weer. En de verpleegster zit opnieuw bij mij.

‘Luc, toch...’, zucht ze. Polsslag, bloeddruk... Haar energie loopt nog steeds over in mij. Ik probeer een soort dankbaarheid in mijn ogen te leggen. Haar te laten verstaan dat ik haar hardnekkigheid zo bewonder. Probeer haar liefde terug te schenken. Ze houdt mijn arm steeds vast en het voelt zo goed. Dank je, lieve juffrouw... laat maar zo... dank je, lieve verpleegster.

Mijn vader staat aan mijn bed. Ik kan zijn gezicht niet scherp zien, maar ik herken dadelijk zijn figuur. Meteen dringt de ernst van de situatie tot mij door. Ik weet niet wat er juist gebeurd is, maar het is heel ernstig. Ik schaam mij maar hij laat me verstaan dat hij mij begrijpt.

Naast hem staat een priester, een kennis van de familie. Hij buigt zich naar me toe en vraagt fluisterend of ik nog pijn heb. Ik kan zachtjes ‘ja’ zeggen. Ik schrik opnieuw een beetje van mezelf, dat er geluid uit mijn keel komt. Er worden nog andere vragen ge-

steld. Niet alles begrijp ik, maar ik kan toch met mijn hoofd knikken en zachtjes ‘ja’ of ‘nee’ zeggen.

Ze vertellen mij dat ik op de afdeling ‘intensieve zorg’ lig. Slechts twee mensen tegelijkertijd mogen me bezoeken en voor ten hoogste tien minuten.

Ik word me meer bewust van de situatie waarin ik me bevind. Er steekt nog een buisje in mijn neus en er gaat nog een darmpje van een baxter naar mijn hals. Ik lig in het eerste bed. Links van mij staan nog drie of vier bedden. Nu wel afgescheiden door een geel gordijn. Rechts van mij een muur, en daar staan ook nog een paar toestellen tegen. Ook achter mij allerlei machines en draden.

Nu zie ik twee van mijn zussen voor mij. Ze zijn aangedaan. Ze stellen ook enkele voorzichtige vragen waarop ik weer probeer te antwoorden, zo goed als mogelijk. Zelf kan ik niets vragen omdat ik mijn gedachten amper kan ordenen en mijn lippen willen ook niet altijd mee. Het vermoeit me wel en ik val een paar keer weer in slaap. Ik weet nu dat het namiddag is. Dat heb ik ook al gemerkt aan het daglicht.

Wanneer mijn kameraad Theo en zijn moeder aan mijn bed staan, is het invallende licht weer anders, dat is in de vooravond. Veel kan ik niet spreken. Het komt allemaal nog van heel ver.

In de ziekenkamer is er altijd heel wat bedrijvigheid. Verschillende personen, wellicht verpleegkundigen, lopen af en aan. Ik zie hun silhouetten voorbijlopen in het tegenlicht van het raam. Er worden ook bij mij allerlei handelingen gesteld waarvan ik niet begrijp waartoe ze dienen. Een van de verplegers heeft de naalden van de baxters aan mijn polsen weggenomen. Die lijken niet meer nodig te zijn. Het is een grote verlichting. Ik heb nu geen schrik meer om te bewegen. Wanneer ik me heel erg concentreer en me mentaal voorbereid, kan ik met korte rukken toch mijn arm eens verleggen of plooiën. Ook lukt het om mijn gezicht af en toe te draaien. Daardoor krijg ik meer zicht op de kamer. Ik heb nog steeds geen bril op en alles is onscherp en vaag. In de verte schemeren de dingen natuurlijk nog veel meer. De geluiden en stemmen kan ik

nog altijd niet thuisbrengen. Er weerklinkt geregeld een alarm of er rinkelt een telefoon, die men steeds beantwoordt met ‘ah ké’ of iets dergelijks, wat ik niet begrijp. Dan worden er soms getallen en codes uitgewisseld, en namen...?

De tijd gaat met horten en stoten voorbij. Ik kan nauwelijks uitmaken of het middag of avond is en hoeveel dagen ik nu al in het hospitaal lig. Ook de verpleging wisselt voortdurend. Ik weet niet altijd wie wat komt doen.

Is het nu weer avond? De verpleegster die er nu is, herken ik als zij die voor mij gevochten heeft. Ze begroet mij en kijkt vriendelijk naar mij. Ik voel zo haar warmte op mij afstralen.

‘Luc, gaat het wat beter?’

Ik knik bemoedigend. Ik durf haar toch een vraag te stellen maar krijg bijna geen geluid uit mijn keel. Ze verstaat me niet. Ze keert zich nog dichter naar mij toe en met een grote inspanning kan ik dan toch zachtjes vragen: ‘Hoe is jouw naam?’

‘Lieve’, antwoord ze en ik knik dat ik het verstaan heb.

Zo’n mooie naam voor haar die ik in gedachten al ‘mijn lieve verpleegster’ genoemd heb.

‘Wacht eens’, zegt ze, ‘ik denk dat je mond plakt. Ik zal je mond eens reinigen.’

Ze spuit een beetje lauw water in mijn mond en maakt die proper met enkele doekjes. Het voelt zo fris en vrij aan. Ik kan mijn tong weer goed bewegen en makkelijker ademen. Ik voel me zoveel beter. Ik glimlach. Kleine dingen die zoveel verschil maken.

Ik probeer stilaan meer te bewegen om uit te zoeken wat ik nog allemaal kan. Het lukt mij om me een beetje te verroeren, maar meestal met korte schokjes, niet altijd goed onder controle. Ik kan me niet op mijn zijde draaien. Ik ondervind dat er trouwens nog enkele darmpjes aan mij vastzitten. Ik heb ook gezien dat er een urinezakje aan mijn bed hangt.

Geregeld val ik in slaap en dan kan ik weer zweven. Vliegen boven golvende landschappen en dorpjes in de mist. Ik zie de glimmend natte straatstenen in de regen. Waterplassen die steeds groter worden, zwellende rivieren. Overal komt het water hoger, zo hard regent het, overal water. Ik drijf zelf in het water, onder water. Ik zwem en duik, en lig eigenlijk nog steeds in mijn bed. De kamer is helemaal gevuld met water. Niet onaangenaam, zelfs vredig warm, maar een beetje beklemmend. Ik begin te begrijpen dat ik ergens doorheen moet om gered te worden. Door de muur? Of door een klapdeur? Ik moet een inspanning doen, duwen, om door die moeilijke klapdeur heen te raken, maar het lukt niet. Eerst met mijn hoofd naar achteren, maar ik kan mezelf niet bevrijden. Aan de andere kant staat onze vroegere huisdokter te praten met enkele mensen. Bekenden maar ik herken hen niet. Hij vertelt iets over mij en mijn familie maar ik versta niet wat hij zegt. Ik begin te rillen, te trillen. Het wordt steeds heviger. Ik kan dat trillen en schokken niet onder controle houden. Ik lig te beven op mijn bed; haast spastisch te springen terwijl ik nog steeds op mijn rug lig. ‘Luc?’, vraagt Lieve, en ze neemt mijn schouder stevig vast. ‘Rustig, Luc’, zegt ze dwingend en ze drukt me neer op het bed. Langzaam word ik weer kalm; het trillen vermindert tot ik weer stillig. Ik adem rustig en val in slaap.

Dit is een heel modern ziekenhuis. Meermaals hoor ik in de verte de sirenes van een ziekenwagen. Dan zakt de hele verdieping van de intensieve zorg langzaam naar beneden om op straatniveau te komen, zodat men de gekwetsten makkelijk naar binnen kan rijden. Daarna gaat alles langzaam terug een etage naar omhoog. Het is me allemaal niet duidelijk, maar het is heel erg modern en nieuw. Wellicht heeft men hier ook van die grote computers, machines met veel draden en lange kabels.

‘Rustig, Luc’, gebiedt Lieve me als ik mijn ogen weer open. Ik stel vast dat ik opnieuw lig te schokken. In onstuimige stuiptrekkingen tril en spring ik weer tot tien centimeter hoog op het bed,

terwijl ik nog steeds op mijn rug lig. Lieve drukt me weer stevig neer en spreekt mij dwingend toe: ‘Kalm, Luc! Rustig!’ Zij blijkt een grote invloed op mij te hebben want ik bedaar vlug en krijg mezelf weer onder controle.

‘Heb je het zo moeilijk, Luc?’, vraagt de verpleegster.

‘Ja’, stamel ik en laat Lieve met mijn hopeloze ogen verstaan dat ik er helemaal niets aan kan doen. Ik weet niet wat me hier allemaal overkomt.

En daar zijn de soldaten weer. Ze trekken voorbij, komende uit de verte, en ze verdwijnen uit mijn gezichtsveld links achter mij. Soldaten met blauwe jassen en witte kragen, met geweren en lange bajonetten. Hier en daar een kanon. En er wordt geschoten. Kanonskogels vliegen in het rond, overal weerklinken ontploffingen. Alles davert en schudt zoals bij een zware aardbeving. Rook en stank en opspuitende aarde...

‘Luc, rustig!’ Ik kijk weer in de dwingende ogen van Lieve.

‘Luc, probeer nog eens! Adem eens diep.’ Onder haar handen, die zachtjes op mijn schouder en arm drukken, verdwijnt het beven en trillen. Even later lig ik weer onbeweeglijk, rustig ademend.

Lieve blijft me nu in het oog houden. Ze trekt het laken naar boven en dekt mijn hals toe, maar ik voel geen koude of warmte. Ik hoop dat Lieve bij mij blijft. Het geeft me een veilig gevoel. Ik dwing mezelf mijn ogen open te houden en naar Lieve te kijken. Ze staat aan het einde van mijn bed en ik staar naar haar witte figuur. Ik kan alleen de vage contouren van haar lichaam zien. Naast haar bevindt zich een licht dat steeds wisselt. Nu wordt het me duidelijk. Ik herken de flikkerende beelden van een tv-toestel. Ik hoor nu ook dat er muziek is en ik luister aandachtig want die muziek ken ik: ‘... need is love and understanding...’ Ik herken nu ook de beelden en zie de kleurige kikker met de gitaar vrolijk rondhuppelen en zingen: ‘... ring the bell and... let your feelings show... all together... Love is all, love is all... at the Butterfly Ball.’ Juist, ja; het tekenfilmpje bij de recente hit van Roger Glover. Ik word er meteen vrolijk van en wil met mijn hoofd mee

zwaaien: 'Love is all...' Ik voel mij opgewekt en zing mee. Mijn lippen prevelen de tekst. Ik versta alles, beter nog: wat ik in mijn hoofd aan het denken ben, verschijnt meteen op het scherm. Ik lig dus met toestellen en kabels aan mijn hoofd en men kan mijn gedachten met grote computers opvangen. Automatisch en op hetzelfde moment worden er beelden bij gemaakt en op tv uitgezonden. Ik zie mezelf en zing mijn eigen gedachten. Ik ben tv; tv ben ik. Ik ben beroemd! Ik stap door velden en bossen, langs bloemen en door de natuur; doorkruis grote steden en huppel over verre wegen. Alles is zo mooi. Mijn eigen verhaal, mijn eigen verleden. Ik zing altijd maar door en mijn gedachten worden direct ondertiteld. Iedereen kan het verstaan, iedereen begrijpt het. Een universele taal. Het is zo mooi: 'Love is all!' En het duurt lang, zó lang; er komt geen einde aan. 'Love is all...'

Wanneer ik mijn ogen open is alles weer anders. Ik ben opnieuw een beetje gedesoriënteerd. Het licht schijnt anders, de kamer is veranderd. Ik lig op mijn zij. Hé, ik lig op mijn linkerzijde! Heb ik me dan toch kunnen bewegen?

Ik kijk nu vanuit een ander perspectief. Het gordijn is opengeschoven en ik zie een wit bed en dat bed is leeg. Er ligt niemand in. Ik lig een hele tijd te staren. Er lag toch iemand in dat bed. Geen gereutel meer. Er is... er is iemand gestorven. Ik heb alles slechts halfbewust meegemaakt en toch weet ik dat er voordien iemand in dat bed gelegen heeft. Ik heb flarden gehoord van gehoest en gekreun, gereutel soms. Het moet een man geweest zijn, wellicht een oudere man. Ik blijf nog lang staren en mijmeren in het ijle.

Ik wil me op mijn rug draaien en wonderwel: het lukt meteen.

Mijn lichaam reageert al beter. Ik trek mijn arm omhoog en daarna mijn andere arm. Ja, het gaat weer. Ik kan het laken zelfs naar mijn kin toe trekken.

Er is weer bedrijvigheid in de kamer, over en weer geloop van de verpleging. Ik kan alles nu beter volgen. Versta al meer van wat er gezegd wordt. Telefoons: 'haai keer; plasma..., ptt...'

Men komt mij wassen op mijn bed. Dat heb ik nog niet meege-
maakt. Ik voel het natte washandje. Het is heerlijk fris en prettig
op mijn huid. Zoals een kind word ik mij opnieuw bewust van
mijn ledematen wanneer ik voel waar men mij wast. Ik ontdek
hoeveel ik weer kan bewegen maar ook hoe zwak ik nog ben.
Mijn arm valt slap naar beneden als men die loslaat.

Na het wassen verschoont men de lakens. Dat gaat in twee stap-
pen. Eerst doet men de linkerkant terwijl ik op mijn rechterzijde
lig. Dan rolt men mij ‘de berg over’, over de opgerolde lakens.
Het duizelt plotseling in mijn hoofd en ik vrees dat ik uit bed ga
schuiven. De verpleegster houdt mij wel tegen en terwijl ik op de
verse linkerkant lig, plooit men de rechterkant open en is alles
netjes en strak. Wanneer ik mij weer op mijn rug kantel, draait het
weer in mijn hoofd alsof ik ga flauwvallen maar na een tijdje
klaart het op. Daarna is alles zo zalig en zacht.

De kamer wordt gepoetst, stoelen en nachttafeltje opnieuw op hun
plaats gezet. Ik vraag naar mijn bril en het verbaast mij dat men
die in de schuif vindt. Met mijn bril op krijg ik voor het eerst
scherp zicht op de kamer. Het is allemaal zo mooi. Ik zie nu de
gezichten scherp. Kan op het gelaat aflezen of men glimlacht of
ernstig is. Welke kleren men draagt: de witte schorten van de ver-
pleging, lichtblauwe schorten van het onderhoudspersoneel, soms
iemand volledig in het groen en andere mensen in gewone kledij
met een hemd of bloes.

Ik voel mij rustig en goed; lig intens te genieten van al die kleine
dingen die zich in mijn nabijheid afspelen. Ik kan het weer alle-
maal zien en horen, en voelen. Kan de frisse lakens betasten. Ik
lijk wel een prins op een praalbed. Ik zie door het vierkante raam
zelfs de zon schijnen op de wolken in een blauwe hemel.

Het is zo zalig warm in bed. Ik voel weer warmte en koude.
Maar... voel ik daar geen nattigheid? Heb ik niet in mijn bed
gedaan? Ai, wat een ramp. Ai, ai.

Ja, ik ben er nu zeker van. Ik schaam mij. Nu, net wanneer ik
schone lakens heb. Hoe moet ik dat uitleggen?